

Uraniumwapens in de Belgische en NAVO-politiek

Op 5 juni 2001 stelde Ferdy Willems (VU&ID) een mondelinge vraag aan minister van Landsverdediging André Flahaut over "het gebruik van DU in munitie". (Doc nr. C488 blz. 11-12)

habitudes de communiquer des informations à la presse avant d'en faire part aux principaux intéressés que sont les membres du personnel de l'armée.

Ensuite, comme M. Goris l'a signalé, nous recherchons un équilibre global. Je l'ai dit et je le répète, je suis suffisamment réaliste pour savoir qu'il faut un équilibre entre les régions, entre les provinces, en tenant compte des intérêts économiques et sociaux ainsi que des réalités de terrain, des difficultés de recrutement, de la nécessité de faire fonctionner l'armée, ce qui implique qu'il faut aussi des gens.

Je puis vous dire aujourd'hui que nous travaillons à l'élaboration d'une décision globale, équilibrée, dans l'intérêt de l'ensemble des membres des forces armées, en essayant de faire abstraction des intérêts "localistes", "sous-localistes", régionaux et autres.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Le **président**: Chers collègues, à midi, notre commission reçoit le ministre de la Défense de Lituanie. S'il le souhaite, il nous entretiendra pendant quelques instants de la position de son pays qui est, vous le savez, candidat comme pays membre de l'Otan. Nous l'écouterons donc, non seulement par courtoisie mais aussi avec intérêt.

02 **Vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Landsverdediging over "het gebruik van verarmd uranium in munitie" (nr. 4563)**

02 **Question de M. Ferdy Willems au ministre de la Défense sur "l'utilisation d'uranium appauvri dans les munitions" (n° 4563)**

02.01 **Ferdy Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de aanleiding voor mijn vraag was de brief van ministers Flahaut en Michel aan de Kamervoorzitter, de heer De Croo, op 9 april 2001. Deze brief kwam er op zijn beurt na een motie van de Kamer op 25 januari 2001. In de laatste alinea van hun brief schrijven de ministers dat zij steeds bereid zijn te antwoorden op vragen. Vandaar mijn huidige vraag.

In de brief staat letterlijk: "Er is relatief weinig schadelijk gevolg volgens de studies. De studies zijn echter niet helemaal overtuigend, want het onderzoek gebeurde op een te beperkte basis". Ik kan deze bevindingen bijtreden. Ik heb in dit Huis een studiedag meegemaakt die was georganiseerd door Agalev. De getuigenissen van de getroffen militairen waren indrukwekkend. Zij

wezen bovendien op een gebrek aan tact van de overheid, maar daaraan wordt intussen iets gedaan via een wetsvoorstel van de heer Moerman en de heer Vanhoutte.

Ik wil hier ook wijzen op een studie die de Europese Commissie in maart 2001 publiceerde. Daarin stond dat de blootstelling aan verarmd uranium "geen waarneembaar effect" heeft op de menselijke gezondheid. In dit onderzoek werd echter enkel de straling van het uranium bekeken, niet de chemische toxiciteit waar het in feite op aan komt. Men kan dus stellen dat er vreemde kronkels zitten in dat onderzoek.

Mijnheer de voorzitter, mijn vraag handelt over de mensen achter het dossier, namelijk de betrokken militairen. Ik begrijp niet hoe men met de verkregen gegevens komt tot een toch wel schizofrene besluitvorming. Enerzijds, wil men verarmd uranium in nationaal verband verbieden maar anderzijds, gaat men niet in op het voorstel aan de Europese Commissie om een internationaal moratorium op te leggen. De argumentatie in de brief van de ministers lijkt me zonder enige grond te zijn. Ten eerste, zeggen zij dat geen enkel ander NAVO-land verarmd uranium verbiedt. Maar wat dan nog? Ten tweede, zeggen zij: "Daarenboven beschikken wij nog niet over voldoende wetenschappelijke gegevens om ons uit te spreken." Ik vind dit een cirkelredenering, een sofisme: de ministers zeggen dat ze onzeker zijn en dat ze niets doen omdat ze onzeker zijn.

Mijnheer de voorzitter, helemaal onbegrijpelijk vind ik het derde argument van de ministers. Ten derde, zeggen zij dat alle andere landen zijn afgestapt van de idee van een moratorium. Als België opnieuw een moratorium voorstelt, zou dit ongelegen komen en zou dit onze partners last bezorgen. Ik vind dit een slaafse houding tegenover de NAVO. Deze houding is bovendien radicaal in tegenspraak met de motie die de Kamer goedkeurde op 25 januari 2001. Die motie houdt letterlijk in: "De bevoegde internationale instanties een moratorium op het gebruik van de wapens met verarmd uranium voor te stellen". Dit gebeurt echter niet.

Mijnheer de minister, u hebt mijn schriftelijke vragen gekregen. Ik ga ze hier niet allemaal voorlezen. Aan mijn laatste vraag wil ik wel toevoegen dat ik wens te weten wat er nu gaat gebeuren met het boeiende wetsvoorstel van de heer Vanhoutte en mevrouw Dardenne over het verbod op verarmd uranium in België. Dit wetsvoorstel is hier nog steeds niet behandeld.

02.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, cette question s'adresse plus particulièrement à mon collègue des Affaires étrangères.

Wat de militaire aspecten betreft, wens ik eraan te herinneren dat de vergadering van de NAVO-ambassadeurs op 9 januari 2001 heeft plaatsgevonden. De Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk hebben hun veto gesteld tegen een moratorium op het gebruik van munitie met verarmd uranium. Sindsdien heeft geen enkel land van de alliantie nog zo een voorstel gedaan. Integendeel, vele landen besteden meer aandacht aan de gezondheid van de soldaten die ze in operatie uitsenden. Bovendien is er een grotere transparantie ontstaan die het mogelijk maakt om samen te handelen met een betere kennis van de situatie. België speelt een voortrekkersrol in de inachtneming van deze problematiek, zowel bij de NAVO als in het EIO. Men beschikt echter nog niet over voldoende wetenschappelijke gegevens om met zekerheid te spreken. Het is dus wenselijk om de initiatieven, genomen in een internationaal kader, aan te moedigen in plaats van de polemiek te voeden door een moratorium voor te stellen aan de NAVO of de Europese Unie.

Het bepalen van mogelijke factoren voor de door sommige militaire geuite klachten, zou ertoe kunnen leiden dat de NAVO en/of de Europese Unie hun standpunt zouden herzien en dat ze dezelfde houding zouden aannemen als voor de antipersoonsmijnen.

De munitietypes die in België gebruikt mogen worden, mogen geen verarmd uranium bevatten. De gevoeligheid en de transparantie die vandaag door onze partners aan de dag worden gelegd, maken dat wij in de toekomst beter ingelicht zullen zijn over het mogelijke gebruik van dit type van munitie. Dit zal ons toelaten vooruit te lopen op de gebeurtenissen.

De NAVO heeft geen munitie met verarmd uranium gebruikt in de regio waar Belgische militairen ingezet worden. Toch werden de nodige preventiemaatregelen uitgewerkt voor het geval ze in aanraking zouden komen met een of ander doelwit in een andere streek die mogelijk door een granaat met verarmd uranium werd getroffen. Tot op heden werden meer dan 3.600 urineanalyses uitgevoerd. Ze werden allemaal negatief bevonden wat de aanwezigheid van uranium betreft.

Diverses organisations internationales ont

procédé à des études relatives à la toxicité de l'uranium appauvri. La toxicité chimique identique à celle des métaux lourds ne fait pas l'objet de discussions.

Aucune preuve formelle de toxicité n'a pu être mise en évidence par les scientifiques en matière de toxicité liée à l'inhalation de microparticules. Une toxicité à long terme ne peut cependant être formellement exclue.

Voilà, monsieur le président, les réponses que je pouvais apporter en ce qui concerne l'aspect militaire de la question posée par M. Willems.

02.03 **Ferdy Willems** (VU&ID): Mijnheer de minister, ik zal uw suggestie om mijn vragen ook aan de minister van Buitenlandse zaken voor te leggen onderzoeken.

Ik begrijp niet dat men geen veto tegen een moratorium wenst te stellen en tegelijkertijd, ook vandaag nog, erbij zegt dat men nog steeds niet zeker is van het medisch effect. Qua transparantie en voorzorgsmaatregelen kan dat tellen. Ik begrijp dit gewoonweg niet. Het gaat hier over mensen. Het lijkt mij compleet onlogisch dat wij op Europees niveau en op NAVO-vlak geen moratorium steunen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Vraag van de heer Patrick Lansens aan de minister van Landsverdediging over "het statuut van het burgerpersoneel bij Landsverdediging" (nr.°4611)**

03 **Question de M. Patrick Lansens au ministre de la Défense sur "le statut du personnel civil à la Défense nationale" (n° 4611)**

03.01 **Patrick Lansens** (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik trap een open deur in wanneer ik stel dat de minister van Ambtenarenzaken al een tijd bezig is met de modernisering van het openbaar ambt, het zogenaamd Copernicus-plan. Het burgerpersoneel van het departement Landsverdediging maakt geen deel uit van dat plan, hoewel ik vernam dat er een nieuw statuut op komst is voor dit personeel. Het betrokken personeel verkeert in het ongewisse en kreeg tot nu toe weinig informatie. Vandaar een aantal concrete vragen:

Waarom maakt het burgerpersoneel van Landsverdediging geen deel uit van het Copernicus-plan. Wat is uw motivatie daarvoor?